

NURUŞ

Mustafa ÇİFTÇİ

Nuruş'un konuşması beni hep güldürmüştür. Nuruş'u herkes "Deli Nuruş" olarak bilir. Annesinin, babasının bize çok hakkı geçmiş, kendisi de bize emanet olmuş bir kızcağızdır işte. Nuruş'un annesi bizim için uzun zaman çalışmış. Mutfakta bir kazan sütün üzerine devrilmesiyle çok şiddetli yanmış. Uzun zaman hastanede kalmış ama kurtulamamış. Nuruş o sebepten süt içmez, süt içeni sevmezdi. Ayrıca rahmetli babası bizim benzinliğe mazot taşırken tanker devrilmiş yanarak ölmüştü. Nuruş her fırsatta mezarlığa gider, tanısın tanımasın tüm mezarlara su dökerdi. "Benim anam, babam bu dünyada yanarak öldü öte dünyada yanmasınlar" derdi. Okul yüzü görmemişti. Okuma yazmayı ben öğrettim. Gün boyunca gezerdi ama bizim her köşesinde bir sofraya kurulan koca evde onun sofraya oturduğunu hiç görmedim. Ekmek arasına bir şeyler koyar bir köşeye çekilir yerd. Sonra sürekli gezerdi, bağda bahçede, mezarlıkta, çarşıda. Hani izi gökte derler ya işte öyle bir kızdı. Belki bu civarda pantolon giyen tek kız idi. Ama Nuruş'u gören kız mı erkek mi olduğunu nasıl anlarsın? Sırtında keçe yelek. Saçları epeyce kısa kesilmiş. Pantolon paçalarını çoraplarının içine sokmuş. Yürürken öne doğru eğilerek ve ayağındaki soğuk kuyu denilen lastik ayakkabılarını gürp gürp yere çarparak yürüyen biriydi. Kış boyunca çıkarmadığı keçe yeleği yazın da üzerindeydi. "Sırtım iyice ısınıp, kızmadan rahat edemem ben." derdi. Evde yapılacak işe güce yanaşmazdı. Yemek yapmak, bulaşık yıkamak ona göre değildi. Ama çarşı pazar işini pek severdi. Ne alırsa alsın sürekli pazarlık eder, satıcıları bezdirirdi. Çeşmeye gitmekten çok hoşlanırdı. "Çeşmeden akşama kadar değil ya

sabaha kadar su çeksem yorulmam ben.” derdi. Çeşme bahaneydi aslında Nuruş suyla oynamayı seviyordu. El işi yapan kızların saçını çekerdi. “Delii deli hiç akıl var mı kız sende? Sen öleceksin o yaptıkların sararıp solarak sandıklarda bekleyecek.” derdi. Bu sebepten kızlar Nuruş’u sevmezdi. Erkekler için ise Nuruş yok hükmündeydi zaten. Ama ben severdim Nuruş’u. Deli dolu oluşu, konuşması hoşuma giderdi. Onun deli dolu laflarına ben değil rahmetli babam da çok gülerdi. Bir zamanlar babam partici olmuştu, siyasete bulaşmıştı. Bir gün kahvaltıda Nuruş’u yanına çağırdı ve sordu “Kız ne dersin benim siyasete girmeme?” “Ne diyecem senin kahrını biz yıllarca çektik. Ecik de millet çeksin de görsün bakalım” Babam bu lafa kocaman kahkaha attı. Ve bir şeyi beğendiğinde yapabildiği tek şeyi yaptı. “Kız Nuruş dile benden ne dilersen.” dedi. Nuruş hiç duraksamadan cevap verdi. “Saat isterim. Şöyle zonturlu bi şey olsun. Kayışlı istemem demirden olsun sapı kulağı. Pilli olmasın. Kurmacılı olsun. Ben her akşam çıtır çıtır kurarım onu. Suya vurmam. İyice bakım yaparım...” “Tamam tamam anladık. Ne çok laf bilirmişsin kız deli” dedi babam ve Nuruş’a saat alındı. Kordonu deri değil metal olan bir saat.

Ben memleketi her ziyaretimde bahçeye dalarım. Yufka ekmeğin içine yeşil soğan, bolca nane koyarım. Bir de çanak peyniri sererim yufkanın içine ve ağacın dibine çökerim. Çıplak ayaklarımı sıcak toprağa gömerim. Hazırladığım dürümü yerim güzelce sonra bir uyku çöker fısır fısır uyurum. Uyanınca ağzımın içi şeker gibi olur. Sonra kuyu başına otururum. Kuyunun suyu buz gibidir. Yukarıya doğru serin bir hava yükselir. Ben kuyu başında yoğurt kaşıklarım. Amma yoğurdun üzerine bal gezdirir öyle getirirler. Ben bazen iki kase yoğurdu yutarım da daha yalanırım. Ve Nuruş’u konuştururum. Deli dembelek konuşsun da güleyim isterim.

– Kız Nuruş yaşın yirmiye gelmeden böyle dil yemiş gibi konuşursun da senin yetmiş yaşındaki halin nasıl olur acep? Vay ki seni alacak oğlanın hâline vay.

– Haydi haydi boş konuşma. Ben yiğidime öyle sahip çıkarım ki aklın şaşar. Beş yaşında çocuğu avutur gibi bakarım erime, yiğidime.

O konuşunca ben gülerim. Benim gülmeme de kızar Nuruş.

– Her lafa gülünmez efendi ağa. Çok gülmek delilik alametidir. Gü-lünecek laf var gülünmeyecek laf var. Hiç kusura bakma ama senin akıl çoktan uçmuş. Hesabın tümünden yanlış.

– Nasıl yanlışmış. Ben ne dediğimi iyi bilirim kız deli.

– Tabii canım belli bi şey. Dört diyon, dokuz diyon, topluyon otuz diyon. Bu mu hesap? Neyse bana düşmez bu düzen senin.

Ben memlekete geldiğimde Nuruş ile bağda bahçede gezer tozarım. Sonra bir yıl boyunca başka fırsatım olmaz. Ama o sene memleketten gelen telefon ile sarsıldım. Annem vefat etmişti. Memlekete nasıl düştüm, cenaze işlerini nasıl yaptık hatırlamıyorum bile. Tam şok hâli yani. Ta-ziye işleri falan filan derken laf döne dolaşa Nuruş’a geldi. Annem artık yoktu. Babam da çok önceden vefat etmişti. Şimdi Nuruş koskoca evde yalnız kalmıştı. Bağlar bahçeler. Tarlaya tapana bakan ırgatlar. Hatrı sa-yılır miktarda hayvan, her şey öksüz kalmıştı. Benim memuriyetten ayrılıp buraya gelmem olmazdı. Mecburen satıp savacak ve kardeşlerimle paylaşacaktık. Ölüm hak miras helal tamam da Nuruş’u ne yapacaktık?

Hanımla konuştum. “Bizim iki kızımız da büyüdü. Ev geniş. Nuruş sana yardım eder. Sana yoldaş olur.” dedim. Ama hanım istemedi. “Yok” dedi. İnatlaştı. Aradan geçti bir zaman. O günlerde bir telefon geldi. Arayan amcamın hanımıydı. Nuruş’u ilçenin yaramaz adamları kızdırmışlar. Nuruş da en iyi bildiği işi yapıp adamların evini taşlamış. Cam çerçeve koymamış. Amcam da Nuruş’u epeyce hırpalamış. Ben haberi alır almaz memlekete vardım. Nuruş amcamdan yediği dayak sebebiyle yattığı yerden kalkamıyordu ama yatarken bile konuşmayı kesmedi. “Emmin olacak ayı yavrusu yediği bal ile kaymakların hakkını verdi. Bana attığı dayağı ben bile beğendim.” Kendimi tutamadım güldüm. Nuruş benim gülmeme sevindi. “Sen böyle hep gül abi la. Bizim işimiz batacak amma senin gülmen lazım. Sen hakkaniyetli adamsın” dedi. Duygulandım sarıldım Nuruş’a. Ses çıkarmadı ama gözünden sıpır sıpır yaş döktü.

Aradan bir hafta geçti. Biz yine Nuruş ile bahçede çardak altında meşveret ederken günlerdir kafamda dönüp duran meseleyi ona da açtım. “Seni yanıma alacağım kız deli. Yengene yoldaş olursun, kızlar büyüdü-ler, gün boyu okuldalar. Yengen yalnız kalıyor...” Ben zannediyordum ki Nuruş, “olmaz” der itiraz eder. “Ben burada iyiyim.” der. Ama Nuruş

çocuk gibi sevindi. “Vallaha mı abi la. Ne iyi olur ki. Burada bana soluk aldırılmazlar. Bıraksan benim tepeme telek takıp oynatacaklar. Beni götür abi la, aha hemen gidek.” Nuruş’un bu hâli ciğerimi deldi desem inanır mısınız? Boğazıma bir yumruk oturdu ama Nuruş’a belli etmek istemedim. Zorla da olsa konuştum. “Kız yola düşeceksin de hani bohçan, çantan” Nuruş hemen yerinden kalktı. “Beş dakkaya hazırım ben. Sen kendine bak efendi ağa.”

Hanım bozuk çalsa da Nuruş’u yanımda getirdim. Evimiz deniz kenarındadır. Rüzgâr esince evin içi deniz kokacak kadar yakınız denize. Nuruş zaten suyu severdi, denizi görünce deli oldu. Sabahtan akşama kadar deniz kenarında kum içinde oynadı. Nuruş’u getirdiğim için hanım işin başında kızdı, köpürdü. Ama Nuruş tatlı dili ile bir de çarşı pazar işindeki mahareti ile hanımın gönlünü aldı. Tek problem alışveriş sırasında Nuruş’a pazarlık yaptırmamak lazımdı. Marketlerdeki tek fiyatlı satışa akli ermiyor, kasiyer kızlarla çeke çeke pazarlığa oturuyordu. Meseleyi anlaması biraz vakit aldı. Her market alışverişinden sonra kendi kendine söyleniyordu. “Sizin yüzünüz yumuşak da o sebepten bu marketçiler tek fiyat söyler. Ecik sert baksanız, dik dursanız neler olur. Yarı parasına alırım ben her bir öteberiyi.”

Nuruş bazen sorardı. “Memleketten arayanlardan beni soran var mı abi la?” Nuruş üzülmesin diye yalan söyledim. “Kız her telefon açtığımda seni sorarlar. Nuruş gitti de eve su getirecek kimse kalmadı. Pazardan alınanlar hep çürük çarık çıkarmış. Seni çok arıyorlar. “Nuruş o zaman keyiflenirdi...” Beni ararlar tabi. Amma ben de her yere yetemem ki deel mi abi la?”

Nuruş’un kıyafetinde devrim yaptık. Keçe yeleğini, kalın çoraplarını çıkarıp saçlarına bir ayar verince kat kat elbisenin altından serçeler gibi bir kız çıktı. Nuruş yeni kıyafetlerine alışamadı bir zaman. Kaçıp kaçıp mutfağa saklandı. “Abi la bakma! Vallaha ölecek gibi olurum.” “Elin yüzün açılınca bir şeye benzersin dediydik. Senin kaba görüntünün yarısı esvap imiş. Sırtındakiler çıkınca geriye bir kara cüçük kaldı. Kız neyine bakacam deli.”

Nuruş Türk filmlerindeki bir anda güzelleşen kızlar gibi değildi. Nuruş yine çirkindi ama kız olduğu açığa çıkmıştı. Ve artık Nuruş değil.

Nuriye demeye başladık. Çok mutlu oldu. “Benim adım anam Nuriye koymuş. Peki neden koymuş? Siz bu adı unutun da bana Nuruş deyin diye mi koymuş? Benim adım ıgıracak olan Nuriye desin yoksa adım i anmasın” dedi. “Aferin kız hkmet gibi laf ettin” dedim glştk. Nuruş gün geçtikçe kilo aldı. Meğzer eskiden sofraya oturmadan ayakta yediği yavan yaşığ öğünler Nuruş’u hiç beslemiyormuş. İştahı açılan ve kafasına bir şapka uydurduğumuz Nuruş ocuklar gibi oynadı da oynadı deniz kenarında. Hanıma dedim ki umreye gidelim diyordun, Allah sana oturduğun yerden umre sevabı alacak bir fırsat verdi. Bak ş garibe. Bunun bir kere gülmesine verilecek sevabı aklın keser mi hiç? Hanım da kabul etti. Nuruş’a bakmak bize bir vazifeydi artık. Umreye gitmek gibi büyük bir vazife...